

Op 9 juli 2018 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de fracties van de PVV en D66 gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de fracties van de PVV en D66 inzake sekswerkers.

Vraag 1:

Afgelopen week verscheen in NRC het artikel 'Sekswerker wordt niet goed beschermd door wet' In dat artikel wordt verwezen naar een onderzoek gedaan door Soa-Aids-Nederland en Proud. Kern van de conclusies van dat onderzoek is dat de branche onveiliger is geworden in de afgelopen jaren, met als belangrijke oorzaak dat gemeenten het moeilijk maken om vergunningen te krijgen en daardoor sekswerkers hun toevlucht zoeken tot illegaal – en meer ondergronds – sekswerk, zoals in hotels en normale woningen. De kans op geweld en uitbuiting is juist daar veel groter volgens de onderzoekers.

Zaterdag 7 juni viel in de Tubantia te lezen dat de gemeente mensen die hun huis ter beschikking stellen voor betaalde seks harder wil aanpakken, omdat volgens de woordvoerder daar steeds vaak sprake is van dwang en mensenhandel. Het beeld wat in het artikel wordt geschetst sluit daarmee aan bij de waarschuwing die de onderzoekers in NRC gaven. De artikelen wijzen wat de fracties van D66 en de PVV betreft op een falend lokaal beleid op het gebied van sekswerk. Daardoor wordt deze beroepsgroep gediscrimineerd, met als gevolg sociale uitsluiting en een verslechtering van de veiligheid.

Omdat er momenteel veel onduidelijk is rond sekswerk in Enschede, zullen de fracties van PVV en D66 met een motie komen waarin wordt opgeroepen om een extern onderzoek te doen naar de aard en omvang van zichtbare en onzichtbare prostitutie in Enschede.

Aanvullend op die oproep in de raad stellen beide fracties het college de volgende vragen:

Bijna wekelijks valt in de gemeentelijke mededelingen, onder het kopje 'handhaving', te lezen 'Aanschrijving last onder dwangsom illegale prostitutie'.

In hoeveel gevallen gaat het dan om de in het krantartikel genoemde 'prostitutie achter andermans voordeur' en in hoeveel gevallen om 'prostitutie achter eigen voordeur'?

Antwoord vraag 1:

In de periode vanaf 2017 tot heden zijn 33 zaken van mogelijk illegale prostitutie behandeld. Dat heeft in 26 gevallen geleid tot (een aanschrijving van) een dwangsom, waarvan 4 gericht aan personen die vanuit de eigen woning werkzaam zijn als prostituee en 22 gericht aan personen die een woning beschikbaar stellen aan derden voor prostitutie.

Vraag 2:

De problematiek rond sekswerk is veel meer dan alleen die van mensenhandel. Het onderzoek van Soa-Aids-Nederland en Proud laat zien dat de positie van sekswerkers verzwakt als ze in de illegaliteit belanden. Het gemeentelijk beleid zou er dus op gericht moeten zijn om sekswerkers hun werk in vrijheid en zo veilig en gezond mogelijk te kunnen doen. Dat lukt niet door alleen te focussen op repressie en mensenhandel.

Welke acties heeft het college ondernomen of gaat het college nemen om deze sekswerkers een officiële vergunning in deze beroepssector te verlenen?

Antwoord vraag 2:

Het Enschedese prostitutiebeleid wordt vormgegeven door een vergunningstelsel in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), door ruimtelijk vestigingsbeleid en door vastgesteld zorgbeleid. Een belangrijk beleidsdoel is het tegengaan van misstanden in de prostitutiebranche, de bescherming van de veiligheid en het waarborgen van de gezondheid van de sekswerker. Dit wordt onder andere bereikt door de aanpak van mensenhandel en achterliggende criminele organisaties. Daarbij wordt nauw samengewerkt met de ketenpartners (politie, het OM, de belastingdienst, het RIEC). Handhaving is niet primair gericht op de - zich soms in een sociaal-zwakke positie bevindende - individuele sekswerker.

Er zijn in Enschede op dit moment op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening 10 vergunningen verleend, 7 voor seksinrichtingen en 3 voor escortbedrijven. Het huidige beleid geeft ruimte aan maximaal 15 vergunningen voor seksinrichtingen en 6 voor escortbedrijven. Echter, het aantal vergunningen neemt sinds een aantal jaren gestaag af, een trend die landelijk te zien is. Oorzaken daarvan zijn o.a. digitalisering, waardoor andere vormen van dienstverlening via het internet mogelijk zijn (zoals webcamsex) en ook een sterke afname van het aantal raambordelen (deze laatste vorm van prostitutie heeft Enschede nooit gekend overigens). Vooral onder de 'thuiswerkers' is de animo om een vergunning te verkrijgen laag. Dat heeft diverse oorzaken¹: ze willen geen belasting betalen, zelfstandig werken en bijvoorbeeld zelf hun werktijden bepalen en zich niet conformeren aan de huisregels van een club of escortbureau. En tenslotte willen ze geen dure huur voor ramen betalen. De vraag is derhalve of uitbreiding van het aantal te verlenen vergunningen of het versoepelen van de criteria om daarvoor in aanmerking te komen het effect zal hebben dat u beoogt. De beroepsgroep is (ook anno) 2018 niet homogeen en lastig te bereiken. Dit komt volgens de politie vooral omdat de sekswerkers werkzaam in de illegale branche slechts voor een klein deel uit Enschede zelf afkomstig zijn. De prostituees die in Enschede werkzaam zijn, zijn verspreid over de hele stad. Zoals gezegd kent Enschede geen geconcentreerd werkgebied (raambordelen).

In het coalitieakkoord 2018-2022 is hulp en begeleiding aan slachtoffers van o.a. loverboys, mensenhandel en prostitutie opgenomen.

Het college heeft zich ten doel gesteld meer zicht te krijgen op aard en omvang van de (illegale) prostitutie in Enschede, om mede op grond daarvan te bepalen of er aanleiding is het beleid aan te scherpen. Wij zullen u daar in de loop van dit jaar verder over informeren.

¹ Onderzoek van Nijkamp, Sijstra, Snippe en Bieleman (2014)

Enschede, 25 juli 2018

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

dr. G.O. van Veldhuizen
